

DPH – Modul-eLearning 3

ZDANITEĽNÁ OSOBA

Poznanky z kurzu

Toto je užitočné zhrnutie najdôležitejších informácií z kurzu.

Tento e-learningový kurz vychádza z právnych predpisov EÚ v oblasti DPH v platnom znení od 01.01.2020 (smernica Rady o spoločnom systéme DPH, smernica Rady o pravidlách pre vrátenie DPH a vykonávacie nariadenie Rady o spoločnom systéme DPH).

Tento modul je súčasťou rozsiahlejšieho kurzu o DPH a pozostáva z týchto častí:

- Úvod
- Územie
- **Zdaniteľná osoba**
- Transakcie
- Miesto zdaniteľnej transakcie
- Digitálne služby a zjednodušený režim jednotného kontaktného miesta (MOSS)
- Zdaniteľná udalosť a základ dane
- Sadzby
- Oslobodenie od dane
- Právo na odpočítanie dane
- Vrátenie dane
- Povinnosti

V tomto kurze sa dozviete, aké osoby sú zapojené do transakcií. Týka sa to otázky: „**Kto?**“

1. Ciele vzdelávania

Na konci školenia budete vedieť:

- odlišovať **zdaniteľnú osobu, osobu povinnú platiť daň a konečného spotrebiteľa,**
- určiť, kto je povinný platiť daň a kto sa považuje za zdaniteľnú osobu,
- špecifikovať rôzne osoby, ktoré sa môžu stať **povinnými platiť daň,**
- pochopiť, čo je **prenesenie daňovej povinnosti** a kedy sa používa.

2. Prehľad

V každej zdaniteľnej transakcii vystupuje **dodávateľ** a **nadobúdateľ**. Každá zúčastnená osoba má na účely DPH inú úlohu.

Konečný spotrebiteľ musí zaplatiť DPH zdaniteľnej osobe, ktorá je zároveň osobou povinnou platiť daň daňovým orgánom. **Daň zaplatí daňovým orgánom dodávateľ**, ktorý je osobou povinnou platiť daň, ale **náklady na daň znáša konečný spotrebiteľ v rámci ceny** zaplatenej dodávateľovi.

Konečný spotrebiteľ musí zaplatiť cenu plus DPH za dodaný tovar alebo služby. To znamená, že predajca alebo poskytovateľ služieb musí odvieť DPH, ktorú zaplatil zákazník, daňovým orgánom.

Zdaniteľná osoba: je každá osoba, ktorá pravidelne a nezávisle vykonáva ekonomickú činnosť predstavujúcu dodanie tovaru a služieb.

Nezdaniteľná právnická osoba: niektoré kategórie právnických osôb, ako sú orgány verejnej správy a podniky bez ekonomickej činnosti, sú nezdaniteľné právnické osoby.

Osoba povinná platiť daň: osoba, ktorá je zo zákona povinná uhradiť DPH daňovému úradu.

Konečný spotrebiteľ: je konečným zákazníkom, ktorému sa dodáva tovar a služby a ktorý znáša celé bremeno dane.

Prenesenie daňovej povinnosti: prípad, keď zákazník môže mať povinnosť odvieť DPH daňovým orgánom namiesto dodávateľa.

3. Prenos povinnosti: PRENESENIE DAŇOVEJ POVINNOSTI

Dodávateľ je zvyčajne aj osobou povinnou platiť daň, no niekedy **sa stane, že osobou povinnou platiť daň je zákazník namiesto dodávateľa**. Táto výnimka sa používa na zjednodušenie výberu DPH alebo na zabránenie daňovým únikom. Prenesenie daňovej povinnosti môže byť **povinné alebo voliteľné**.

V niektorých prípadoch (napr. za dodanie energie) **je prenesenie daňovej povinnosti na zákazníka povinné**, čo znamená, že zdaniteľná osoba, ktorá prijíma službu, je povinná vypočítať výšku DPH, ktorú musí odvieť za túto službu.

Príklad: Za dodanie elektrickej energie by DPH mala platiť energetická spoločnosť v členskom štáte, v ktorom sa nachádza konečný spotrebiteľ. Keďže však táto spoločnosť nemá sídlo v danom členskom štáte, daňová povinnosť prechádza na zákazníka, v tomto prípade na distribútora elektrickej energie.

Smernicou 2008/8 sa zmenili pravidlá týkajúce sa zdaniteľnej osoby, ktorá poskytuje služby zákazníkovi v inom členskom štáte.

Hlavným **dôvodom prenesenia daňovej povinnosti** na príjemcu tovaru alebo služby je to, **že dodávateľ nemá sídlo v členskom štáte**, v ktorom je dodanie tovaru alebo služby **zdaniteľné. DPH je teda povinná platiť zdaniteľná osoba, ktorej sa služby poskytujú.**

Voliteľné prenesenie daňovej povinnosti:

V iných prípadoch je možnosť takejto voľby ponechaná na členské štáty, ktoré sa môžu rozhodnúť začleniť prenesenie daňovej povinnosti do svojich vnútroštátnych právnych predpisov.

Aj keď má dodávateľ sídlo v členskom štáte, v ktorom je daň splatná, mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti **môže byť pre členské štáty stále možnosťou**, ako predchádzať podvodom.

Príklad: Novopostavený dom sa predáva zdaniteľnej osobe v členskom štáte A. Keďže dodávateľ je usadený v členskom štáte A, mal by byť povinný platiť DPH. Je však možné, že prenesenie daňovej povinnosti by sa mohlo uplatniť podľa článku 199 ods. 1 písm. g). V takom prípade je potrebné nahliadnuť do príslušných vnútroštátnych právnych predpisov.

Mechanizmus prenesenia daňovej povinnosti sa môže uplatniť pri dodaní tovaru, poskytnutí služieb, nadobudnutí tovaru v rámci Únie a dovoze tovaru.

Prístup k e-learningovým kurzom, ktoré nepodliehajú obmedzeniam, je možný cez webovú lokalitu EUROPA: https://ec.europa.eu/taxation_customs/eu-training/general-overview_en.

Nezabudnite, že toto je stručné a užitočné zhrnutie najdôležitejších informácií z kurzu. Za autentické sa považujú iba právne predpisy Európskej únie uverejnené v Úradnom vestníku Európskej únie. Komisia nenesie za školenie žiadnu zodpovednosť.